

BÖLÜM 34

STRES VE URGE İNKONTİNANS TANI VE TEDAVİ

Sevtap SEYFETTİNOĞLU¹

Giriş

Üriner inkontinans (UI), istem dışı idrar kaçırma olarak tanımlanır ve oldukça yaygın bir hastalıktır (1). Güncel epidemiyolojik verilere göre, 20 yaş üstü kadınlarda %17 ve 60 yaş üstü kadınlarda %38 oranında görülmektedir (2, 3). Yaşam kalitesini oldukça etkileyen bu hastalıkta birçok hasta utandığı için tedavi almaktan veya tedavi arayışı içerisine girmekten mahrum kalmaktadır (4).

İnkontinans tanı ve tedavisine hakim olabilmek için öncelikle normal mesane fonksiyonlarını anlamak gerekir. Mesanenin fonksiyonu idrar depolamak ve dışarı atmaktır. Yüksek kortikal ve subkortikal merkezler tarafından kontrol edilen parasempatik, sempatik ve somatik sinir sistemleri tarafından innerve edilir (5). İdrarın depolanması aşamasında üretral kapatma basıncının detrusor (mesane kası) kasılmalarından kaynaklanan basıncı aşması gerekir. Karın içi basıncı herhangi bir artış, üretraya ve mesaneye eşit olarak iletilerek kontinansla sonuçlanır. Normal işeme, üretral basıncı düştüğünde ve mesane basıncı yükseldiğinde elde edilir. Bu mekanizma ve kaslarla ilgili sorunlar idrar kaçırmaya neden olabilir

(6). Doğru tedavi ve takibin yapılabilmesi için bu hastalarda tanı ve inkontinans tiplendirilmesi çok önemlidir.

Üriner inkontinans sıklıkla stress, urge inkontinans ve miks olarak sınıflandırılmaktadır. Stres üriner inkontinans (SUI) karın içi basıncı artıran (hapşırma, öksürme gibi) durumlarda ortaya çıkan istemsiz idrar kaçırmadır. Stres tipi idrar kaçırmanın patofizyolojisi, üretrovesikal bileşkede kas desteğinin zayıflamasını içerir, bu da karın içi basıncın arttığı zamanlarda üretranın hiper-mobilitesine neden olur. Kadınlarda daha yaygındır ve gebelik, doğum, kabızlık ve obezite ile ilişkilidir. Karakteristik olarak küçük kaçırımlarla ilişkilidir; kaçırma anlıktır ve karın içi basınç artışı durduğunda kesilir (6). Stres üriner inkontinans ülkemizde ortalama %16,1 prevalansta bildirilmiştir (7).

Urge inkontinans, ertelenemeyen veya ertelenmesi zor olan ani ve güçlü bir işeme arzusunun eşlik ettiği veya hemen ardından gelen istemsiz idrar kaçırmadır. Urge inkontinans, aşırı aktif mesane sendromu (AAM) olarak bilinen daha büyük bir semptom kompleksinin bir parçasıdır. AAM, inkontinansla veya inkontinans olmadan

¹ Uzm. Dr. Sevtap SEYFETTİNOĞLU, SBÜ Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın hastalıkları ve Doğum, Jinekolojik Onkoloji Bölümü sevtaponcul@gmail.com

KAYNAKLAR

- Kinchen KS, Lee J, Fireman B, Hunkeler E, Nehemiah JL, Curtice TG. The prevalence, burden, and treatment of urinary incontinence among women in a managed care plan. *J Women's Heal.* 2007;16(3):415–22.
- Wu JM, Vaughan CP, Goode PS, Redden DT, Burgio KL, Richter HE, Markland AD. Prevalence and trends of symptomatic pelvic floor disorders in U. S. women. *Obstet Gynecol.* 2014 Jan;123(1):141–148. doi: 10.1097/AOG.000000000000057. PMID: 24463674; PMCID: PMC3970401.
- Offermans MPW, Du Moulin MFMT, Hamers JPH, Dassen T, Halfens RJG. Prevalence of urinary incontinence and associated risk factors in nursing home residents: A systematic review. Vol. 28, *Neurourology and Urodynamics.* 2009. p. 288–94.
- Berman L, Berman J, Felder S, Pollets D, Chhabra S, Miles M, et al. Seeking help for sexual function complaints: What gynecologists need to know about the female patient's experience. *Fertil Steril.* 2003;79(3):572–6.
- Ouslander JG. Management of Overactive Bladder. *N Engl J Med.* 2004;350(8):786–99.
- Bardsley A. An overview of urinary incontinence. *Br J Nurs.* 2016;25(18):S14–21.
- Biri A, Durukan E, Maral I, Korucuoğlu Ü, Biri H, Týraş B, et al. Incidence of stress urinary incontinence among women in Turkey. *Int Urogynecol J.* 2006;17(6):604–10.
- Goforth J, Langaker M. Urinary Incontinence in Women. Vol. 77, *North Carolina medical journal.* 2016. p. 423–5.
- Abrams P, Cardozo L, Khoury S, Wein A. Incontinence: 5th International Consultation on Incontinence. Epidemiology of urinary (UI) and faecal (FI) and pelvic organ prolapsed (POP). 2012. 35–113 p.
- ACOG. Practice Bulletin 155- Urinary Incontinence in Women. *Acog.* 2014;123(5):1118–32.
- NICE N guideline alliance technical team. Clinical Guideline: Urinary incontinence and pelvic organ prolapse in women: management. Nice. 2019;(April):3–72.
- Lohsiriwat S, Hirunsai M, Chaiyaprasithi B. Effect of caffeine on bladder function in patients with overactive bladder symptoms. *Urol Ann.* 2011;3(1):14–8.
- Miller JM, Garcia CE, Hortsch SB, Guo Y, Schimpf MO. Does instruction to eliminate coffee, tea, alcohol, carbonated, and artificially sweetened beverages improve lower urinary tract symptoms?: A prospective trial. *J Wound, Ostomy Cont Nurs.* 2016;43(1):69–79.
- Wein AJ. ICIQ: A Brief and Robust Measure for Evaluating the Symptoms and Impact of Urinary Incontinence. *J Urol.* 2005;173(3):908–9.
- Kulseng-Hanssen S, Borstad E. The development of a questionnaire to measure the severity of symptoms and the quality of life before and after surgery for stress incontinence. *BJOG An Int J Obstet Gynaecol.* 2003;110(11):983–8.
- Harvey MA, Versi E. Predictive value of clinical evaluation of stress urinary incontinence: A summary of the published literature. *Int Urogynecol J Pelvic Floor Dysfunct.* 2001;12(1):31–7.
- Sussman RD, Syan R, Brucker BM. Guideline of guidelines: urinary incontinence in women. Vol. 125, *BJU International.* 2020. p. 638–55.
- Patel BN, Kobashi KC. Practical use of the new American Urological Association adult urodynamics guidelines. *Curr Urol Rep.* 2013;14(3):240–6.
- Huang AJ. Nonsurgical treatments for urinary incontinence in women summary of primary findings and conclusions. *JAMA Intern Med.* 2013;173(15):1463–4.
- Newman DK. What's new: the AHCPR guideline update on urinary incontinence. *Ostomy Wound Manage.* 1996;42(10).
- Fowler CJ, Griffiths D, De Groat WC. The neural control of micturition. Vol. 9, *Nature Reviews Neuroscience.* 2008. p. 453–66.
- de Groat WC, Griffiths D, Yoshimura N. Neural control of the lower urinary tract. *Compr Physiol.* 2015;5(1):327–96.
- Shamliyan T, Wyman J, Kane RL. Nonsurgical Treatments for Urinary Incontinence in Adult Women : Diagnosis and Comparative Effectiveness. *Comp Eff Rev No 36.* 2012;(36).
- Hamoda H, Panay N, Pedder H, Arya R, Savvas M, on behalf of the Medical Advisory Council of the British Menopause Society. The British Menopause Society & Women's Health Concern 2020 recommendations on hormone replacement therapy in menopausal women. *Post Reprod Heal.* 2020;26(4):181–209.
- Reynolds WS, McPheeters M, Blume J, Surawicz T, Worley K, Wang L, et al. Comparative Effectiveness of Anticholinergic Therapy for Overactive Bladder in Women. *Obstet Gynecol.* 2015;125(6):1423–32.
- Robinson D, Cardozo L. Antimuscarinic drugs to treat overactive bladder. *BMJ.* 2012;344(7852).
- Sanford M. Mirabegron: A review of its use in patients with overactive bladder syndrome. Vol. 73, *Drugs.* 2013. p. 1213–25.
- Tadrous M, Matta R, Greaves S, Herschorn S, Mamdani MM, Juurlink DN, et al. Association of Mirabegron with the Risk of Arrhythmia in Adult Patients 66 Years or Older - A Population-Based Cohort Study. Vol. 179, *JAMA Internal Medicine.* 2019. p. 1436–9.
- Visco AG, Brubaker L, Jelovsek JE, Wilson TS, Norton P, Zyczynski HM, et al. Adherence to Oral Therapy for Urgency Urinary Incontinence. *Female Pelvic Med Reconstr Surg.* 2016;22(1):24–8.
- Lapitan MCM, Cody JD. Open retropubic colposuspension for urinary incontinence in women. Vol. 2016, *Cochrane Database of Systematic Reviews.* 2016.
- Rehman H, Bezerra CA, Bruschini H, Cody JD, Aluko P. Traditional suburethral sling operations for urinary incontinence in women. *Cochrane Database Syst Rev.* 2017;2017(7):1–134.
- Delorme E. [Transobturator urethral suspension: mini-invasive procedure in the treatment of stress urinary incontinence in women]. *Prog Urol [Internet].* 2001;11(6):1306–13. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11859672>

33. Itkonen Freitas AM, Rahkola-Soisalo P, Mikkola TS, Mentula M. Current treatments for female primary stress urinary incontinence. Vol. 22, *Climacteric*. 2019. p. 263–9.
34. Ford AA, Rogerson L, Cody JD, Aluko P, Ogah JA. Mid-urethral sling operations for stress urinary incontinence in women. Vol. 2017, *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2017.
35. Wibisono E, Rahardjo HE. Effectiveness of Short Term Percutaneous Tibial Nerve Stimulation for Non-neurogenic Overactive Bladder Syndrome in Adults: A Meta-analysis. *Acta Med Indones*. 2015;47(3):188–200.
36. Yamanishi T, Kaga K, Fuse M, Shibata C, Uchiyama T. Neuromodulation for the Treatment of Lower Urinary Tract Symptoms. Vol. 7, *LUTS: Lower Urinary Tract Symptoms*. 2015. p. 121–32.